

Argumentatie voor de vragen mb.t. zwangerschap en postpartum

Auteurs

Carmen van Doijeweert

Carsten Bakhuis

Paul van Diest

Elsken van der Wall

Achtergrond

Kanker tijdens de zwangerschap komt naar schatting voor bij [1:1000 zwangerschappen](#). Gezien de trend in toename van de maternale leeftijd tijdens de (eerste) zwangerschap zal dit in de toekomst naar verwachting ook steeds meer gaan toenemen. Samen met melanoom, cervix carcinoom en lymfoom, is het mammacarcinoom volgens de [ESMO guidelines](#) één van de vier meest voorkomende soorten kanker tijdens de zwangerschap.

Borstkanker gediagnosticeerd tijdens de zwangerschap of binnen 12-24 maanden postpartum wordt aangeduid met de term 'zwangerschapsgeassocieerde borstkanker' (ook wel 'pregnancy associated breast cancer', of PABC). Uit zowel ons eigen [Nederlandse onderzoek op basis van PALGA en IKNL data](#), als internationaal onderzoek blijkt dat PABC-patiënten, ten opzichte van patiënten van dezelfde leeftijd en hetzelfde diagnosejaar, significant vaker tumoren hebben met agressieve histopathologische kenmerken:

- Vaker hormoon-receptor negatief (48% versus 37%)
- Vaker triple negatieve status (37% versus 27%)
- Vaker graad 3 tumoren (70% versus 59%)

Deze slechtere kenmerken vertalen zich vervolgens in een [slechtere prognose, ook in vergelijking met gematchte controles](#). Binnen ons cohort hebben we bovendien verschillen aangetoond in histopathologie en prognose tussen de verschillende zwangerschapstrimesters, met agressievere tumoren bij een diagnose later in de zwangerschap en kort na de bevalling.

Er is nog veel onduidelijkheid over het precieze ontstaan van PABC en de mogelijke oorzaken van de gevonden verschillen. Hierdoor worden patiënten en behandelaren dagelijks geconfronteerd met velerlei dilemma's. Om in de toekomst richtlijnen, protocollen én behandelingen voor deze patiënten te kunnen optimaliseren, is het ontzettend belangrijk dat er meer duidelijkheid komt over de precieze omvang van deze patiëntengroep, de tumorkenmerken van PABC en (uiteindelijk) de impact hiervan op de prognose van deze patiëntengroep.

Bestaande cohorten

In Nederland lopen er 2 grote (registratie)-studies naar PABC:

1. Landelijk PABC cohort

Initiatie: UMC Utrecht

Hoofdonderzoekers: P.J. van Diest en E. van der Wall

Uitvoerend onderzoekers: C. van Doijeweert en C.F.J. Bakhuis

Aantal: n=787

Type cohort: retrospectief cohort (1988-2022)

Selectie vanuit screening (vele) pathologieverslagen op zwangerschap (termen en/of ingestuurde placenta) en daarmee afhankelijk van PABC-termen in pathologieverslag.

Website: [Zwangerschaps-geassocieerde borstkanker - UMC Utrecht](#)

Gepubliceerd:

- Suelmann B.B.M, van Doijeweert C, van der Wall E, Linn S, van Diest P.J. [Pregnancy-associated breast cancer: nationwide Dutch study confirms a discriminatory aggressive histopathologic profile - PubMed](#)
Breast Cancer Res Treat 2021 Apr;186(3):699-704.
- Suelmann B.B.M, van Doijeweert C, Bakhuis C.F.J, Linn S, van der Wall E, van Diest P.J. [Pregnancy-associated breast cancer: the influence of gestational age - PubMed](#)
Endocr Relat Cancer 2022 Feb 4;29(3):129-138.
- Suelmann B.B.M, Bakhuis C.F.J, van Doijeweert C, Verloop J, Zweemer R, Linn S, van der Wall E, van Diest P.J. [Prognosis of pregnancy-associated breast cancer: inferior outcome in patients diagnosed during second and third gestational trimesters and lactation - PubMed](#)
Breast Cancer Res Treat. 2022 Feb;192(1):175-189.
- Suelmann B.B.M, Rademaker A, van Doijeweert C, van der Wall E, van Diest P.J, Moelans C.B. [Genomic copy number alterations as biomarkers for triple negative pregnancy-associated breast cancer - PubMed](#)
Cell Oncol (Dordr) 2022 Aug;45(4):591-600.
- Bakhuis C.F.J., Suelmann B.B.M, van Doijeweert C, Moelans C.B, van der Wall E, van Diest P.J. [\[Breast cancer during pregnancy and the postpartum period: challenging diagnosis of an aggressive disease\] - PubMed](#)
Ned Tijdschr Geneeskd 2023 Oct 25;167:D7631.

2. INCIP – International Network on Cancer Infertility and Pregnancy

Initiatie: NKI-AVL en KU Leuven

Hoofdonderzoeker: F. Amant

Uitvoerend onderzoeker: o.a. Anna Koning (NKI-AvL)

Type cohort: internationale registratie alle kankersoorten tijdens zwangerschap (en postpartum). Uitgebreide verslaglegging van patiënten in deelnemende centra.

Website: <https://cancerinpregnancy.org/> en [INCIP - ESGO - European Society of Gynaecological Oncology | ESGO – European Society of Gynaecological Oncology](#)

Het probleem: geen goede (complete) registratie

Kanker tijdens of kort na de zwangerschap, en dus ook borstkanker, wordt op dit moment niet structureel geregistreerd. Een bestaande registratiestudie (CIP-studie, zie eerder) is zodanig omvangrijk voor behandelaren, dat slechts een klein deel van patiënten wordt geïncludeerd.

Ondanks de waardevolle inzichten die vanuit deze uitgebreide studie worden gedaan, met name over de veiligheid van behandelingen en uitkomsten voor moeder en kind, willen wij bepleiten dat de registratie van slechts minimale data al belangrijke inzichten kan opleveren (zie resultaten van ons eigen landelijke, maar zeker niet complete PABC-cohort).

Met de data die in de protocollen MammacarcinoomTotaal en Mammabiopsie en later in de NKR geregistreerd worden is deze minimale data al (meer dan) aanwezig

